

Ennen muinoin suomalainen,
harjastukkainen jäpikkä,
mietti tuota mielessänsä,
jopa öisinkin uneksi:
- Jospa saisi mieluisensa
pesupaikan niin pätevän,
jossa voisi talvellakin
pestä kulkuset kurasta,
karstat kiskoo kainaloista
sekä naamankin nokisen
joskus saada puhtahaksi.

Suomipoika potrakasti
pienen pirttisen pykäsi,
veisti hirret hienommasti,
katon tuohesta tekaisi.
Lauteet laati laatusimmat,
kiukaan kiukkuisen kivisen,
kasan suuren sommitteli.
Vielä räppänän rutaishi,
kurkihirren korkeudelle,
savukiehkuran kululle,
katkun mennä kankahalle.

Pyhitti soman pytingin,
puhtauden temppeliksi,
hyvien henkien sijaksi,
asunnoksi arvokkaitten,
noitten henkien hyvien,
haltioitten huoneheksi.

Säännöt suustansa saneli,
teki teesit tarpeelliset,
saunankäyttäjän iloksi,
häkälöylyn heittäjälle.
- Älä saunassa remua,
älä huuda huoliasi,
älä kiukusta kiroa,
älä murheisna mökötä.

Suomipoika tuohusteli,
tulen tuikean tekaisi
alle kiukaan karkeahkon,
keskelle kasan sydämen.

Nousi sauhu paaden päältä,

kitku lohkareen lomitse,
täytti saunan sankeasti,
nurkat valkeat nokesi,
kurkisteli räppänästä,
siitä tuulehen hajosi.

Poltti tunnin, poltti kaksi,
poltti kohta kolmannenkin.
Oli kiuas niin punainen,
kivet hehkui helvetisti,
kuumuus korvensi kovasti,
hiipui hiillos hehkumasta.

Haki vettä lähtehestä,
vastan koivikon sisästä,
nytpä saunaan sutjakasti,
kylpeen kyllältä kovasti.

Suomipoika saunahansa,
perhekuntansa kokosi,
hiljaisina, hartahina
istui lauteilla jokainen.
Häipyi turha tunnelmasta,
kaikki joutava johonkin.
Aivan tuntuikin syvällä,
tuolla sielun sokkeloissa:
Tämä varmasti parasta
virkistystä vartalolle.

Niinpä vieläkin nykyisin,
näillä tekniikan ajoilla,
yhä sauna puolustelen:
Kyllä paikkansa pitävi
aina sauna sielussani.

Eipä sillä niin väliä,
vaikka sauna muuttunevi,
kiuas kuitenkin pysyvi.
Vasitenkin vasta myöskin,
koivun oksista kasattu,
leviteltä lehdeksistä.
Sillä ruimitaan rutosti,
kivut lähtee lätkimähän,
tulee raukeus tilalle,
kiristä ei tiukat paikat.

Aina sauna sielussani

Kirjoittanut Oiva Pennanen

Voi sitä autuutta, oloa
vartalossa jälkeen saunan!
Mieli raukea, rajaton
untien maille matkustella.